

V PROCES DIGITALIZACIJE

Najave date tokom leta iz Ministarstva kulture, informisanja i informacionog društva, ali i iz Javnog preduzeća Emisiona tehnika, da se razmatra mogućnost promene datuma potpunog prelaska na emitovanje digitalnog televizijskog signala i izmene Strategije digitalizacije, kao i da će do kraja 2011. biti puštena u rad probna mreža za emitovanje digitalnog signala, još uvek nisu realizovane. Podsetimo, inicijalno je kao datum potpunog prelaska na emitovanje digitalnog televizijskog signala bio planiran 4. april 2012. godine, a mediji su pisali da se razmišlja o njegovom odlaganju do početka 2013. godine. O tome da odlaganje digitalizacije nije samo srpski fenomen, svedoči i činjenica da su od zemalja u našem okruženju, jedino Hrvatska i Slovenija uspešno završile prelazak sa analognog na digitalno emitovanje, dok su i Bugarska i Rumunija prelazak odložile za 2015. godinu. Ono što se takođe, ali još uvek samo nezvanično najavljuje, jeste da će se izmenama Strategije digitalizacije umesto isključivanja analogne radiodifuzije i prelaska na digitalno emitovanje u jednom danu, predvideti fazno isključivanje po pojedinim regionima, odnosno po pojedinim zonama raspodele. U tom smislu, najavljeno puštanje u rad probne mreže za emitovanje digitalnog signala, trebalo bi da doprinese ispitivanju odabranih mrežnih parametara i testiranju nove opreme čija je nabavka finansirana delom iz IPA fondova, odnosno koja će tek biti nabavljena sredstvima iz kredita za koji će država pružiti bankarske garancije.

VI PROCES PRIVATIZACIJE

Shodno informacijama prikupljenim za potrebe rada na Nacrtu medijske strategije, u Srbiji je, prema podacima Agencije za privatizaciju, od 109 javnih glasila koje je trebalo privatizovati, od čega je 81 elektronsko javno glasilo i 28 štampanih, privatizovano 56. Ukupno 18 privatizacionih ugovora je raskinuto i ta javna glasila čekaju nove aukcije. Za 37 medija proces privatizacije obustavljen je pozivanjem na odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi, odnosno Zakona o glavnom gradu, koji su suprotno odredbama Zakona o javnom informisanju i Zakona o radiodifuziji, ostavili mogućnost opštinama da ostanu vlasnici televizijskih i radio-stanica radi izveštavanja na jeziku nacionalnih manjina, odnosno glavnom gradu da ostane vlasnik televizijske i radio-stanice, novina i drugih medija. Od preostalih 16 medija u državnoj svojini, sedam je odlukom opština, kao svojih osnivača, prestalo da postoji, dok za devet na aukcijama nije bilo kupaca. Ovi podaci podložni su različitom tumačenju, te dok jedni iz njih izvlače zaključak da su se privatizacije pokazale neuspešnim, drugi opet ukazuju da je jedan od razloga propalih privatizacija i generalno nepovoljnih uslova poslovanja za komercijalne medije, činjenica da država nastavlja da

finansira opštinske medije, narušava propise o kontroli državne pomoći, opštinske medije dovodi u povoljniji položaj u odnosu na komercijalne i time narušava konkurenciju na tržištu. Ovo shvatanje predstavlja osnovni razlog zbog koga medijska i novinarska udruženja insistiraju, kako na nastavku privatizacije, tako i na novom modelu državnog finansiranja medija, koje bi bilo zasnovano na transparentnom i nediskriminatornom finansiranju projekata u oblastima koje su u medijskoj sferi od javnog interesa, o čemu bi na javnim konkursima odlučivale nezavisne komisije. O tome, o kolikim sredstvima je ovde zapravo reč, svedoče takođe podaci prikupljeni za potrebe rada na Nacrtu medijske strategije. Naime, ovi podaci, iako nisu sveobuhvatni, budući da su prikupljeni od približno 90% opština, pokazuju da je država u 2010. godini medijima dala više od 21 miliona evra, a za istu namenu u 2011. godini opredeljeno je više 25 miliona evra. Od toga je na nivou Republike Srbije izdvojeno približno 5 miliona, na nivou Autonomne pokrajine Vojvodine približno 3,5 miliona, a na nivou opština i gradova preko 16,5 miliona. O tome u kojoj meri raspolaganje ovim sredstvima, u dobrom delu netransparentno i diskriminatorno, narušava medijsko tržište, svedoče brojni ugašeni komercijalni mediji i brojni poništeni privatizacioni ugovori. Država, međutim, niti je spremna da prihvati odgovornost, niti pak da državno finansiranje medija uredi na prihvatljiv i zakonit način.